Delft University of Technology

Arbeidsongevallen en beroepsziekten in de privésector
Voor jou samengevat

van Nunen, Karolien

Publication date
2020
Document Version
Final published version
Published in
Veiligheidsnieuws

Citation (APA)
van Nunen, K. (2020). Arbeidsongevallen en beroepsziekten in de privésector: Voor jou samengevat. *Veiligheidsnieuws*, (206), 58-59.

Important note
To cite this publication, please use the final published version (if applicable).
Please check the document version above.

Copyright
Other than for strictly personal use, it is not permitted to download, forward or distribute the text or part of it, without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), unless the work is under an open content license such as Creative Commons.

Takedown policy
Please contact us and provide details if you believe this document breaches copyrights.
We will remove access to the work immediately and investigate your claim.

This work is downloaded from Delft University of Technology.
For technical reasons the number of authors shown on this cover page is limited to a maximum of 10.

Voor jou samengevat

ARBEIDSONGEVALLEN EN BEROEPS-ZIEKTEN IN DE PRIVÉSECTOR

Fedris, het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's, publiceert jaarlijks verslagen met de belangrijkste statistieken over arbeidsongevallen en beroepsziekten. In deze rubriek worden de jaarrapporten van 2019 samengevat, waarin de cijfers uit 2018 worden weergegeven. Aangezien de bevoegdheden van Fedris binnen de publieke sector beperkt zijn, hebben de besproken resultaten enkel betrekking op de privésector. De volledige verslagen zijn terug te vinden op de website van Fedris[1].

Karolien van Nunen
Docent Veiligheidskunde, TU Delft
Leerstoel Vandeputte, UAntwerpen
Redactieraad Veiligheidsnieuws

Aangiften
Sinds 2016 is een stijging vast te stellen in het aantal aangiften van arbeidsongevallen. Ook in 2018 zet deze stijging zich door: er zijn 2,2% meer aangiften dan in 2017. In 2018 werden er 168.462 aangiften van arbeidsongevallen gedaan. Van deze aangiften werd er 12,7% geweigerd. Het weigeringspercentage ligt iets hoger bij arbeidswegongevallen dan bij de arbeidsplaatsongevallen (respectievelijk 15,1% en 12,2%). Van alle aanvaarde arbeidsongevallen (n=147.124) gaat 83,4% over een arbeidsplaatsongeval (n=122.735) en 16,6% over een arbeidswegongeval (n=24.389).

> *"Van de aangegeven arbeidsongevallen werd ongeveer één op acht geweigerd"*

Gevolgen
Ongeveer één op tien van de arbeidsongevallen (9,8%) werd in 2018 door de verzekeraars van een blijvende ongeschiktheid voorzien.

In 2018 waren er 81 arbeidsplaatsongevallen met een dodelijke afloop (3 vrouwen en 78 mannen). In 2017 waren dat er 71. Van de arbeidswegongevallen hadden er 53 een dodelijke afloop in 2018 (10 vrouwen en 43 mannen).

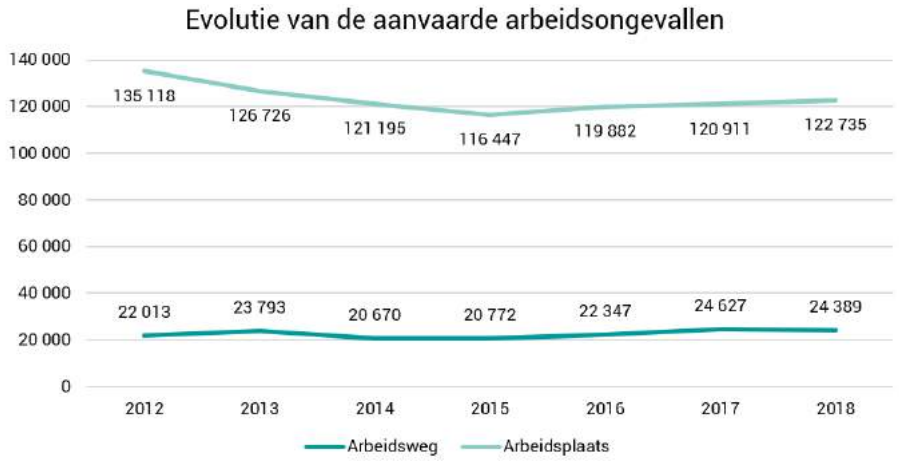

Net zoals in vorige jaren hebben ongevallen op de arbeidsweg meer ernstige gevolgen. Het percentage van ongevallen met voorziene blijvende ongeschiktheid bedraagt 11,3% bij arbeidswegongevallen tegenover 9,4% bij arbeidsplaatsongevallen. Ook de graad van voorziene blijvende ongeschiktheid is hoger bij arbeidswegongevallen dan bij arbeidsplaatsongevallen. Bij de arbeidsplaatsongevallen wordt voor 52% een blijvende ongeschiktheid kleiner dan 5% voorzien. Bij de

arbeidswegongevallen omvat deze klasse van ongeschiktheid 46% van de gevallen.

Kenmerken van de slachtoffers
De leeftijdscategorie van 20-29 jaar kent een meer dan gemiddelde graad van aantal ongevallen per 1000 voltijdse equivalenten (VTE). De overige leeftijdscategorieën hebben een graad onder het gemiddelde. Het aantal ongevallen met voorziene blijvende ongeschiktheid per 1000 VTE toont een omgekeerde verdeling. Hier kent de leeftijdscategorie van 20-29 jaar een minder dan gemiddelde graad; de graad neemt toe samen met de leeftijd van het slachtoffer. Met andere woorden: jongere werknemers hebben meer ongevallen, maar met minder zware gevolgen. Dit is deels te verklaren doordat men op jonge leeftijd sneller/beter herstelt dan op latere leeftijd.

Vrouwen hebben meer arbeidswegongevallen dan mannen. Veel arbeidswegongevallen doen zich voor bij huishoudelijke hulpen en schoon-

[1] *Statistische jaarverslagen over arbeidsongevallen in de privésector: https://fedris.be/nl/professional/privesector/statistieken/statistisch-jaarverslag*
Statistische jaarverslagen over beroepsziekten in de privésector: https://fedris.be/nl/professional/beroepsziekten-privesector/statistische-jaarverslagen

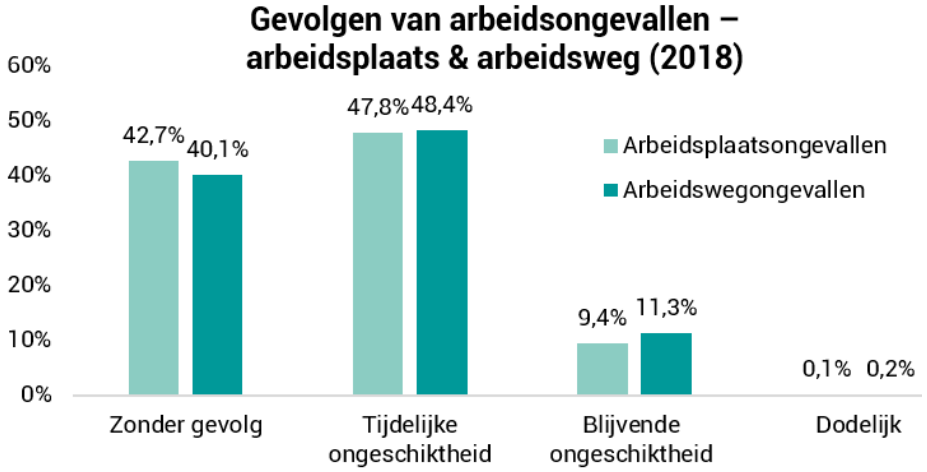

makers in particuliere huishoudens, hotels en kantoren, verpleegkundigen en bij administratieve medewerkers in het algemeen. Dit zijn beroepen waarin nog altijd opmerkelijk meer vrouwen dan mannen werken.
De cijfers dat vrouwen meer arbeidswegongevallen hebben dan mannen staat in sterk contrast met de verdeling naargelang geslacht wat betreft de dodelijke arbeidswegongevallen. Van de 53 dodelijke arbeidswegongevallen in 2018 hadden er 43 een mannelijk slachtoffer.

Afwijkende gebeurtenis
Verlies van controle over een machine, vervoer- of transportmiddel, handgereedschap, voorwerp, dier (4), uitglijden of struikelen met val (5) en bewegen van het lichaam zonder fysieke belasting (6) zijn de afwijkende gebeurtenissen die het meest tot ongevallen leiden. Wanneer we evenwel enkel de ongevallen met voorziene blijvende ongeschiktheid of dodelijk gevolg beschouwen, is het vooral groep 5 die naar voor komt. Deze groep omvat ook het vallen van hoogte, wat er wederom voor pleit om 'werken op hoogte' een prominente plaats te geven en te behouden op de arbeidsveiligheidsagenda.

Arbeidsongeschiktheid door een beroepsziekte
In 2018 werden er 7.471 aanvragen ingediend voor schadeloosstelling wegens arbeidsongeschiktheid door een beroepsziekte. Dit is een daling ten opzichte van vorige jaren. In 2016 en 2017 vonden er respectievelijk 8.711 en 8.147 aanvragen plaats. Van de 7.471 aanvragen werd ongeveer 60% voor een mannelijke werknemer en ongeveer 40% voor een vrouwelijke werknemer aangevraagd.

Uit de tabel die weergeeft voor welke aandoeningen een schadeloosstelling wegens arbeidsongeschiktheid door een beroepsziekte werd aangevraagd valt op dat het voornamelijk gaat om musculoskeletale aandoeningen.

Voor 2.346 personen werd in 2018 de beslissing genomen dat hun arbeidsongeschiktheid te wijten is aan een beroepsziekte. Voor 557 slachtoffers gaat het om een blijvende arbeidsongeschiktheid. De gemiddelde leeftijd van deze slachtoffers bedraagt 60 jaar. Voor 1.352 slachtoffers gaat het om een tijdelijke arbeidsongeschiktheid.

Pathologie	Aantal aanvragen in 2018
Tendinopathie (peesletsel)	2.529
Aantasting van de zenuwfunctie door druk	1.127
Radiculair syndroom t.h.v. de lendenwervelzuil	998
Been- en gewrichtsaandoeningen	822
Longziekten	717
Overige	437
Huidziekten	434
Gehoorverlies (door lawaai)	407
TOTAAL	7.471

Overlijden door een beroepsziekte
In 2018 werden er 846 aanvragen ingediend voor schadeloosstelling wegens overlijden door een beroepsziekte. 86% van deze aanvragen (n=732) situeerde zich in de groep 'Beroepsziekten welke zijn ontstaan door het inademen van stoffen'. Voor 306 van de overledenen (292 mannen en 14 vrouwen) werd in 2018 de beslissing genomen dat het overlijden inderdaad te wijten was aan een beroepsziekte. ◆

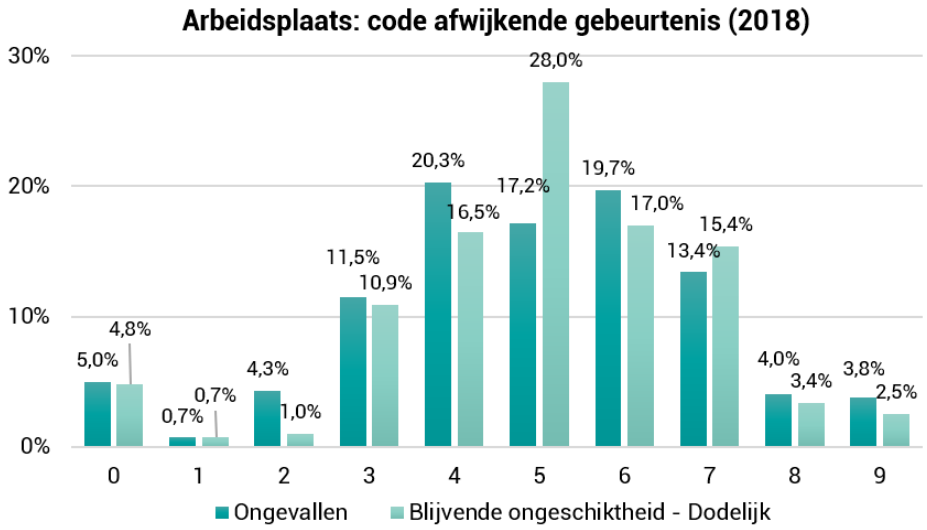

0 Geen informatie | 1 Elektrische storing, explosie, brand | 2 Overlopen, kantelen, lekken, leeglopen, verdampen, vrijkomen | 3 Breken, barsten, glijden, vallen, instorten van het betrokken voorwerp | 4 Verlies van controle over een machine, vervoer- of transportmiddel, handgereedschap, voorwerp, dier | 5 Uitglijden of struikelen met val, vallen van personen | 6 Bewegen van het lichaam zonder fysieke belasting (doorgaans leidend tot uitwendig letsel) | 7 Bewegen van het lichaam met of zonder fysieke belasting (doorgaans leidend tot inwendig letsel) | 8 Verrassing, schrik, geweldpleging, agressie, bedreiging, aanwezig zijn | 9 Overige afwijkende gebeurtenissen, niet in deze lijst vermeld

Bronnen en externe links van dit artikel vind je terug op prebes.be/vn/206.